

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de commissie Sociaal Domein en Bestuur en Financiën, gehouden op dinsdag 24 januari 2023 om 19:30 uur in Boom en Bosch, Maarsenzaal in Breukelen.

Aanwezig		Agendapunten
Voorzitter	Mieke Hoek	
Raadsadviseur	Jacqueline Willenborg	
De leden		
Lokaal Liberaal	Ronald van Liempdt	1 t/m 5
Lokaal Liberaal	Bas Verwaaijen	6
VVD	Mishael van Luipen	1 t/m 6
D66	Lisanne Peelen	1 t/m 6
GroenLinks	Mariët Brandts	1 t/m 6
Streekbelangen	Jan van Sligtenhorst	1 t/m 5
Streekbelangen	Marieke Vis- Versloot	6
CDA	Sarah van Lindenberg-Hess	1 t/m 5
CDA	Marlous Scherpenzeel- van Schie	6
PvdA	Sophia Jeddaoui	1 t/m 6
ChristenUnie-SGP	Immanuel Wijland	1 t/m 6
Samen Stichtse Vecht	Primla Jaipal	1 t/m 6
SP	Tineke de Vries	1 t/m 6
NVNL	Edwin Marinus	1 t/m 5
BVNL	Wim Ubaghs	6
Burgemeester en Wethouders		
Karin van Vliet	Streekbelangen	
Ap Reinders	Burgemeester	
Afwezig		
Het Vechtse Verbond		

1. Opening.

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. De fractie van Het Vechtse Verbond is vanavond afwezig.

2. Vaststellen van de agenda.

Volgens de nieuwe werkwijze staat er op de agenda een hamerstuk voor de raad van 7 februari te weten het voorstel voor het Aanwijzen van de accountant. De commissie gaat hiermee akkoord. De SP vindt dit geen goede aanbeveling nu dit dezelfde accountant blijkt te zijn die destijds over het hoofd zag dat in het plan voor de afvalscheiding geen onderhoud was opgenomen.

Over het ter kennisname stuk 'Evaluatie Aanpak Ondernijning 2019-2022' zijn geen vragen.

De agenda is ongewijzigd vastgesteld.

3. Pilot inspreken.

Er zijn geen aanmeldingen.

4. Wijzigingsbesluit Afstemmingsverordening Participatiewet IOAW, IOAZ Stichtse Vecht 2018.

Er komt op 14 maart een informatieve commissie over dit onderwerp waarin vragen die zijn gesteld en nog niet beantwoord kunnen worden beantwoord.

D66 vindt dat uitgangspunt moet zijn het beoogde effect van de opgelegde sanctie, wat is het moment dat een sanctie wordt gekozen, eerst gesprek of sprake is van verwijtbaar feit, daarna sanctie. Wat is toegevoegde waarde van lid 1 en 2 van artikel 16a.

PvdA zegt dat er ook vanuit de Participatiewet gehandhaafd kan worden, waarom wordt nu alles dicht getimmerd? Waarom zoveel tools gebruiken voor een groep waarbij bijna het gevoel ontstaat dat er met wantrouwen met de statushouders wordt omgegaan.

Samen Stichtse Vecht stemt in met het voorstel dat als hamerstuk door kan naar de raad.

Fractie betreurt het dat de raad niet betrokken is bij de totstandkoming van het beleid. Men is blij dat er in maart een informatieve commissie wordt belegd. Men wil daar de volgende onderwerpen bespreken: 1. Implementatie verandering en lokale en regionale context 2. Evaluatie proces met in achtname rol raad en de toezegging afstemming 3. Hoe het toezicht monitoring wordt ingericht met het oog op de controlerende taak van de raad (zie VNG raadgever).

SP zegt dat productiewerk bij Kansis een participatievoorziening met zicht op algemeen geaccepteerde arbeid wordt genoemd. Als je je werk goed doet en een contract krijgt kun je niet weigeren, want dat is een weigering van algemeen geaccepteerde arbeid, is dat zo?

GroenLinks wil eerst onderzoek en daarna pas opleggen van een sanctie, hoe ziet het eruit?

Wordt er gekeken naar onderliggende problematiek. Alleen sancties in uiterste geval. Doel is succesvol inburgeren en uitgaan van vertrouwen. Taalniveau van de uitgaande brief richten op de ontvanger, mogelijkheid van vertalen.

BVNL vraagt wat onder verwijtbare gedraging wordt verstaan.

Wethouder Van Vliet zegt dat er eerst een gesprek wordt gevoerd of een brief gestuurd, er is altijd sprake van hoor en wederhoor. Er wordt zelden een boete opgelegd. Het is wel belangrijk om het te regelen. Er wordt niet uitgegaan van wantrouwen maar er moet duidelijkheid worden gegeven waarom men zich aan de wet moet houden. Als het gaat om een uitkering is de Participatiewet van toepassing, als het gaat om taal is de Inburgeringswet van toepassing. Kansis kijkt vooral naar de mogelijkheden van de inwoner om goed in te kunnen burgeren. Er wordt eerst een zienswijze gegeven daarna volgt de maatregel, er is ook altijd een gesprek. Sanctie is sluitstuk. De Stichting Welzijn Stichtse Vecht kan helpen met de brief. Er is nog nooit een boete gegeven aan een statushouder. Op de vraag van de SP komt de wethouder later terug. Bij artikel 16a geldt lid 3 als de leden 1 en 2 niet van toepassing zijn. In antwoord op een vraag van ChristenUnie-SGP over gevolgen voor de ambtelijke capaciteit voor deze nieuwe taak, merkt de wethouder op dat de gemeente deze wet per 1-1-2021 uitvoert, dit gaat goed.

Samen Stichtse Vecht vraagt nog aandacht voor de vindbaarheid van de informatie voor de inburgeraars op de website, dit is nu heel lastig. Het woord 'regeldagen' in de infographic is voor meerdere uitleg vatbaar.

Wethouder Van Vliet zegt dat de handhaving altijd al bij de gemeente lag, de regelgeving lag bij het rijk en nu bij de gemeente, de boetes konden worden opgelegd. De website heeft de aandacht.

Actiepunt wethouder Van Vliet: reageren op de drie punten van Samen Stichtse Vecht in de informatieve commissie in maart. Ook de vraag van SP over mogelijkheid tot weigeren aanstelling bij Kansis beantwoorden.

→ Kan als hamerstuk naar de raad van 7 februari 2023.

5. Motie vreemd aan de agenda van PvdA e.a. 'Ouderen hebben ook recht op inburgering'.

PvdA kondigt aan een Motie 'Ouderen hebben ook recht op inburgering' met het dictum:

draagt het college op om:

- landelijk erop aan te dringen bij de Minister om financiering van inburgering, ook voor 65-plussers mogelijk te maken;
- aan alle statushouders binnen Stichtse Vecht een gelijkwaardig inburgeringstraject aan te bieden, ongeacht hun leeftijd;
- zolang er geen landelijke financiering is voor 65-plus statushouders, de benodigde financiering uit de algemene reserves mogelijk te maken.

PvdA was verrast dat de motie vanuit het college ontraden is voordat deze is besproken. De argumenten van het college zijn mager en onjuist. Fractie zal op deze argumenten ingaan.

Vanuit de commissie komt de vraag of de argumenten van het college breder zijn gedeeld. Dit is niet het geval. Het college toetst een voorgenomen motie/amendement ambtelijk en reageert dan naar de indiener hiervan, zodat de indiener de overwegingen van het college kan betrekken bij het indienen van een motie/amendement.

Wethouder Van Vliet zegt dat de motie wordt ontraden wegens strijd met de wet. De wet inburgering heeft betrekking op het participatieproces, als men de AOW gerechtigde leeftijd heeft bereikt dan neemt men niet meer deel aan de arbeidsparticipatie.

PvdA zegt dat er altijd vrijwillig kan worden ingeburgerd. Als je de AOW leeftijd bereikt geldt er geen inburgeringsplicht, als men dat wil kan een statushouder dan dus niet meer inburgeren, daar is de motie voor bedoeld. Het is een landelijk probleem. Als men niet ingeburgerd is kan men ook niet in aanmerking komen voor naturalisatie. Op dit moment kent de gemeente Stichtse Vecht vier statushouders die de pensioengerechtigde leeftijd hebben. Weet men wel als men ooit een de naturalisatieprocedure wil starten dat men ingeburgerd moet zijn. Anders krijgt men een vergunning voor onbepaalde tijd, men kan niet afreizen en heeft geen stemrecht. Samen Stichtse Vecht zegt dat het niet alleen om statushouders gaat maar om alle vreemdelingen, dat de lening niet door DUO wordt toegekend na 65 jaar is leeftijdsdiscriminatie. Schrijf brandbrief naar Den Haag met vraag deze omissie te verhelpen. Vraag aan de wethouder om voor deze mensen een uitzondering te maken en financiering te vinden. GroenLinks is mede indiener van de motie. Op de site van de IND staat bij naturalisatie dat deze groep vrijstelling heeft voor onderdeel oriëntatie op de arbeidsmarkt, biedt dat nog mogelijkheden dat men wel de taal leert en de samenleving maar vrijstelling krijgt voor onderdeel arbeid? Bij asielmigranten betaalt de gemeente ook de kosten. CDA vindt de inhoud van de motie mooi maar ziet graag dekking van de motie niet uit de Algemene reserve. Eerst landelijke aanpak.

Wethouder Van Vliet zegt dat naturaliseren onder andere wetgeving valt, het is mogelijk te naturaliseren als je de pensioengerechtigde leeftijd hebt. Het probleem is in de Tweede kamer aangekaart en heeft ook bij de G4 de aandacht. Het is voor mensen van 65 jaar en ouder mogelijk om in te burgeren, er zijn taalmaatjes en er is andere goede begeleiding van Welzijn Stichtse Vecht, er is maatwerk mogelijk. DUO verstrekt geen lening aan mensen die niet meedoen in het participatieproces. Er zijn vier statushouders die de pensioengerechtigde leeftijd hebben en binnen de Wet Inburgering 2021 vallen. Geen van hen heeft kenbaar gemaakt vrijwillig te willen inburgeren. Indien een pensioengerechtigde toch vrijwillig wil inburgeren, zal maatwerk geboden worden. Hierbij kan gedacht worden aan het inzetten van een taalmaatje, het doorverwijzen naar het Taalhuis Stichtse Vecht. Wat betreft de kosten, taalroutes B1 en Z kosten € 8.500, voor 4 personen is dat € 34.000, terwijl er zoveel mogelijkheden zijn om de taal goed te leren.

PvdA blijft verbaasd dat gezegd wordt dat de motie in strijd is met de wet. Voor vrijwillig inburgeren is geen wet. Waar de wet stopt gaat de motie verder, namelijk faciliteren om alsnog in te burgeren. Minister en DUO laten hier een steek vallen.

Samen Stichtse Vecht steunt de motie en wil hem mede indienen.

ChristenUnie-SGP kan wel meegaan met de inhoud van de motie. De noodzaak is er maar er moet worden gezocht naar een oplossing, wat is wel mogelijk, dictum aanpassen?

BVNL vindt dat het landelijk opgelost moet worden.

GroenLinks hoopt op termijn op een landelijke aanpak, het gaat wellicht om een paar personen waarbij inburgering ook positieve effecten heeft, uiteindelijk kan het de gemeente meer opleveren dan het kost.

SP wil dat iedereen mee kan doen in de maatschappij, inclusief het stemrecht.

PvdA zegt dat gemeente Hilvarenbeek de motie heeft aangenomen.

Streekbelangen zal de motie niet steunen, de Tweede kamer moet beleid maken.

D66 vindt het argument van naturalisatie zwaarwegend, de Tweede kamer moet beleid maken, liever geen dekking uit Algemene reserve, kan dat op een andere manier? Punt 1 uit dictum wordt gesteund, voor steun andere punten is meer info nodig.

Wethouder Van Vliet zegt dat maatwerk wordt geboden, maar niet via de wet Inburgering waar het hier om gaat. Naturalisatie en inburgering zijn twee verschillende dingen, er worden mogelijkheden geboden om vrijwillig in te burgeren via de maatschappelijke partners.

De PvdA neemt de input mee en zal de motie, eventueel aangepast, indienen in de raad van 7 maart.

6. Kadernota 2024 VRU zienswijze

De PvdA kondigt een amendement aan met het dictum:

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

De volgende zinsnede in de tweede alinea van de zienswijze te schrappen: ‘..Daarnaast verzoeken we u eventuele positieve resultaten te laten terug vloeien naar de gemeenten.’

De PvdA vindt dat hiermee een verkeerd signaal afgegeven wordt omtrent commitment ten aanzien van een gemeenschappelijke regeling die nu eenmaal geld kost. Wij zijn van mening dat er alles aan gedaan wordt om binnen de begroting te blijven, maar vinden niet dat er op welke wijze dan ook de indruk mag ontstaan dat er “positieve resultaten” nagestreefd moeten worden. Dit zou immers een prikkel kunnen opleveren om de dienstverlening aan de samenleving te verminderen

Burgemeester Reinders vindt het amendement namens het college overbodig en ontraadt dit. Bij alle gemeenschappelijke regelingen is het de intentie onnodig geldpotjes te voorkomen, de gemeente kan die middelen zelf goed gebruiken. Activiteiten van de VRU worden in de begroting vertaald met budgetten, als er in de jaarrekening overschotten zijn worden die terug gestort naar de gemeenten.

BVNL vindt de zienswijze nog te zwak en wil de financiële kaders nog scherper stellen. Geld dat over is moet terug naar de gemeenten. Waarom is dit stuk niet eerder in proces gebracht, nu komt het raadsbesluit van 7 februari na het algemeen bestuur van 6 februari.

De fracties Lokaal Liberaal, Streekbelangen, Samen Stichtse Vecht, GroenLinks, D66, VVD, ChristenUnie-SGP, CDA stemmen in met de zienswijze en steunen het amendement niet. Volgens Lokaal Liberaal zijn er afspraken gemaakt. CDA en SP vinden ook dat het stuk eerder voorgelegd had moeten worden. SP gaat nog nadenken over het nastreven van positieve resultaten, het najagen van winst, dat men dat niet wenselijk vindt.

Burgemeester Reinders zegt dat het realiteit is dat het geld terugkomt van de VRU e.a. gemeenschappelijke regelingen. Met de laatste zin is een kader meegegeven voor de begroting. Met de opmerkingen over het proces is hij het eens. Het stuk is laat ontvangen. De ontwerp begroting 2024 wordt 27 maart besproken in het AB van de VRU. Er is alle gelegenheid om deze zienswijze een plek te geven in de kadernota en ook in het kader van de begroting kan inbreng worden gegeven. Het presidium moet de vergaderingen maken dus als het eerder was

ingekomen had het ook eerder kunnen worden ingepland. Overigens kan een portefeuillehouder altijd iets worden meegegeven om in te brengen in het bestuur van een gemeenschappelijke regeling.

De PvdA heeft de commissie gehoord en zal, nu een meerderheid van de commissie het amendement niet zal steunen, het amendement niet indienen.

→ Het voorstel kan als hamerstuk naar de raad van 7 februari 2023. BVNL en SP komen met een stemverklaring. PvdA laat weten als het een bespreekstuk wordt.

Hierna sluit de voorzitter de vergadering om 21:25 uur.

Hamerstuk voor de raad van 7 februari 2023:

Aanwijzen accountant

(Akkoord, zie onder agendapunt 2)

Stuk ter kennisname:

Evaluatie aanpak ondermijning 2019-2022.

(Voor kennisgeving aangenomen, zie agendapunt 2)

25-1-2023

JW